

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Folkeskolelovens forsøgsparagraf) [af K. B. Andersen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 6) findes i tillæg A. sp. 947, fremsættelsen i tidenden sp. 97).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): I bemærkningerne til dette forslag om ændring af folkeskolelovens § 64 og i fremsættelsestalen gør forslagsstillerne opmærksom på, at der siden skoleloven af 1958 og den blå betænkning udgivelse er sket en meget stor pædagogisk udvikling inden for skolen. Det er rigtigt, at såvel folkeskoleloven som den blå betænkning og i øvrigt en levende interesse for pædagogiske og undervisningsmæssige forhold har medvirket til, at der er sket adskillige ændringer og en meget interessant udvikling på dette område i de forløbne 10 år.

Jeg må måske ganske kort have lov til at redegøre for, hvad der finder sted af afvigelser fra den egentlige skolenorm, sige det på den måde, at der foregår en hel række undervisningsforsøg med undervisningsformer og samarbejdsformer, som giver et ganske interessant billede af, hvad det er, der foregår.

Den enkelte skole kan, hvor det skønnes pædagogisk forsvarligt og praktisk muligt, placere den enkelte elev fra 8.-10. klasseafdelingen sådan, at han i nogle fag følger undervisningen i realafdelingen, hvorefter han sammen med kammeraterne herfra går til prøve i det eller i de pågældende fag, og på elevens prøvebevis for 10. klasse anføres så ud for fagene, at prøven er aflagt på realeksamensniveau. Det er en mulighed, der gælder for de fag, der i 8.-10. klasseafdelingen kan betegnes som de valgfri fag.

Man har også en mulighed for samlæsning og samlæsning mellem 8.-9. klasser og realafdelingen. Der kan gives tilladelse til sådanne tidsbegrænsede ordninger. De forekommer vel i tilfælde, hvor eleverne efter det 8. skoleår foruden i praktiske fag samlæser i dansk og kristendomskundskab. Biologi, geografi og historie kan læses som orientering på 8.-9. klassetrinnet, men må

så splittes op i de enkelte fag på 10. klassetrinnet for realisterne, fordi realafdelingens elever skal til prøve i hvert af de nævnte fag. Der er altså sådan set mange samlæsningsmuligheder imellem 8.-10. klasserne og realafdelingen.

Jeg skal måske lige føje til her, at fremmedsprog, regning og matematik normalt ikke ønskes taget op i disse samlæsningsformer, men altid ønskes læst niveaudelt.

Der er altså som nævnt mange muligheder for samlæsning, men derimod er der ikke de store valgmuligheder for de elever, der går i realafdelingen. Der er en lille valgmulighed i 2. realklasse for elever, som ikke læser latin, og for dem i 3. realklasse, som ikke har fransk eller matematik. Der er altså begrænsede valgmuligheder, mens der jo, som man ved, i 8., 9. og 10. klasserne er væsentlige valgmuligheder.

Man kan vel sige om samlæsningsmuligheder, der udnyttes ganske meget, at man herigennem får indhentet nogle almindelige pædagogiske erfaringer vedrørende samlæsningsmulighederne og de resultater, man opnår derved. Men der ligger altså visse begrænsninger for realafdelingen.

Det forslag, som er fremsat, og hvorefter det andet punktum i folkeskolelovens § 64, stk. 1, foreslås udtaget, vil dog nok ikke betyde nogen større muligheder for at udvide det, der allerede er adgang til i dag. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der jo i det første punktum i § 64, stk. 1, står, at adgangen til at etablere forsøg afhænger af det omfang, som vil være foreneligt med fastholdelsen af folkeskolens mål. Og hvis man for realafdelingen vil se folkeskolens mål, så har man det ganske nøje udformet i § 21 i folkeskoleloven, hvor der står, hvilke fag der skal undervises i i realafdelingen, og hvilke fag der skal foretages eksamination i. Jeg vil derfor gerne gøre opmærksom på, at der i dette forslag kun ligger en meget lille ændring, og at den i virkeligheden — og så, siger jeg, går man i og for sig til hoveddøren — peger frem mod en drøftelse af indholdet i § 21. Det er nok dér, den egentlige drøftelse må føres, og det vil i virkeligheden sige, at man hermed føres frem til en egentlig drøftelse af folkeskolens struktur.

Jeg vil hertil gerne føje, at i det forslag til principbeslutning om folkeskolens udbyg-